

Signalizačná správa ÚKSÚP

Tesne pred posledným ochladením začali kvitnúť skoré slivkoviny nasledované čerešňami a višňami. Pri očakávanom oteplení je predpoklad kvitnutia ďalších druhov ovocných stromov a následné ich rýchle odkvitnutie.

Skorú, tzv. nepravú červivosť plodov sliviek spôsobujú piliarky. Najteplejšie oblasti, v ktorých skoré slivkoviny už dokvitajú, upozorňujeme, že ochrana proti piliarkam spočíva v jednom dôkladnom postreku stromov ihneď po ich odkvitnutí, keď opadávajú posledné korunné lupienky kvetov (nie skôr, keď ešte lietajú včely!). **Ošetrovanie má význam iba v miestach pravidelných škôd.** Na sledovanie rojenia a odchyty dospelých piliarok sa používajú Biele lepové doštičky, Stopset B a Arboband – lepové dosky biele, ktoré je potrebné vyvesiť do korún stromov približne 10 dní pred kvitnutím, čo ešte vo vyšších slivkových polohách možno stihnúť. Na chemickú ochranu sú povolené prípravky Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebitel'skom balení – MB), Delta EW 50, Dinastia a iba v malospotrebitel'skom balení Decis AI a Sanium Ultra, AI, ktoré sú povolené proti žravým a cicavým škodcom na všetkých ovocných drevinách.

U veľkopesťovateľov, najmä v lokalitách s potvrdenými výskytmi **spály jadrovín**, odporúčame preventívny postrek proti tejto bakterióze. V období od pučania do začiatku kvitnutia stromov sa používajú Aliette 80 WG (účinná látka fosetyl) a Kuprikol 50 (účinná látka oxychlorid medi, povolený iba do 30.6.2022, aj MB), v čase pred kvitnutím a tesne po odkvitnutí do začiatku rastu plodov Luna Care (účinné látky fluopyram + fosetyl), ktoré sú povolené pre jablone a hrušky. V období počas kvitnutia je povolený do jadrovín biologický prípravok Blossom Protect s účinnou látkou Aureobasidium pullulans.

Už viac rokov pestovateľov orecha trápi na Slovensku rýchlo sa šíriaca neeurópska **vrťivka orechová** (*Rhagoletis completa*) pochádzajúca zo Severnej Ameriky, ktorá momentálne už nepatrí medzi karanténnych škodcov. V prípade výskytu vrťivky orechovej odporúčame opadané a napadnuté plody odstrániť a spáliť. Po jesennom opade listov odporúčame dôkladnú likvidáciu všetkých opadaných častí stromu a následne **mechanickú kultiváciu pôdy (napr. rýľovaním), prípadne aj opakovanú v jarnej dobe.** Ďalej z mechanických spôsobov ochrany **odporúčame na jar (najneskôr v máji) pokryť zem fóliou, resp. netkanou textíliou**, čím sa zabráni vyleteniu vyliahnutých dospelcov z pôdy. V priebehu sezóny odporúčame do koruny stromu inštalovať **žlté lepové dosky** (prípadne aj s atraktantom), ktoré svojou farbou lákajú škodcu (okolo 5 ks podľa veľkosti koruny), ktoré je potrebné vymieňať približne každé 2-3 týždne a ponechať minimálne do začiatku septembra. Chemická ochrana je zameraná predovšetkým na likvidáciu dospelcov ešte pred nakladením vajíčok. **S chemickou ochranou je potrebné začať začiatkom júla (najneskôr okolo 15.7.)** a v 7 – 14 dňových intervaloch ju opakovať do doby asi 1 mesiac pred zberom. Posledné ošetrovanie sa odporúča pre neskoršie dozrievajúce odrody okolo 25. augusta, ale treba brať do úvahy aj početnosť dospelcov odchytených na žltých lepových doskách a ochrannú dobu použitého prípravku. Vajička nakladená po tomto termíne už nemá dostatok času na vývoj a spôsobenie škody. V súčasnosti je v Slovenskej republike autorizovaný proti tomuto škodcovi prípravok Mospilan 20 SP (aj MB) s účinnou látkou acetamiprid (paralelné prípravky AcetGuard a Kachikoma a iba v MB balení Vošky-molice Stop). Ošetruje sa pri zistení výskytu škodcu počas dozrievania plodov v rastovej fáze od začiatku vývoja plodov po fázu plnej zrelosti (BBCH 71 – 89) v dávke 0,25-0,375 kg/ha v množstve vody 600-1500 l/ha pri ochrannej dobe 14 dní. Maximálny počet aplikácií za sezónu je stanovený na jedno ošetrovanie.